

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1920 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 2 § andra stycket i lagen om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse.

Närvarande: herrar von Sneidern, von Koch, Boberg, Linder*, S. Hansson, J. B. Johansson, Tjällgren*, Andersson i Knäppinge, Karlsson i Gasabäck, Carlsson i Frosterud*, Nilsson i Vibberbo*, Karlsson i Nyräshamn, Johansson i Sollefteå* och Johansson i Vittinge*.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 3, som behandlats av andra lagutskottet, har herr *Olsson* i Rösta hemställt, att riksdagen ville besluta, att 2 § andra stycket i lagen den 30 maj 1919 om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse måtte få följande förändrade lydelse: För försäljning enbart av sådana livsmedel, som i 1 § angives, — — — — må dock bod å sön- eller helgdag hållas öppen å tid mellan klockan 7 och klockan 11 förmiddagen.

Till stöd för berörda hemställan har motionären anfört följande:

»Då lag om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse av den 30 maj 1919 vid sistlidne lagtima riksdag blev antagen, tog jag mig friheten yrka, att 2 § andra stycket så till vida måtte få ändrad lydelse, att tiden för öppethållande å sön- och helgdagar av bod

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 9 saml. 2 avd. 15 häft. (Nr 23.) 1

för försäljning av sådana livsmedel, som i 1 § angives, däri inbegripet mejeriprodukter, måtte utsträckas till kl. 11 f. m. i stället för till kl. 10 f. m., som av riksdagen bestämdes. Som skäl för detta mitt yrkande framhöll jag och ber nu ytterligare få betona, att med den formulering, som nämnda lagrum erhöll, det skulle bliva omöjligt för en stor del av befolkningen i särskilt Norrlands städer och industrisamhällen att under sön- och helgdagar erhålla mjölk. På grund av de stora avstånd, som producenten ofta har att transportera mjölken, är det nämligen omöjligt att i så god tid få in mjölken till konsumtionsorten, att den hinna utminuterast före kl. 10 f. m., då butikerna enligt lag skola stängas. Det torde väl i alla fall ej vara lagens mening, att den konsumerande allmänheten skall gå miste om sin mjölk under sön- och helgdagar. Det kan visserligen häremot invändas, att den kommunala myndigheten enligt § 3 tredje stycket kan medgiva öppethållande under högst två timmar å tid efter kl. 1 e. m., men då lagens mening är att åt personalen giva största möjliga fritid, så torde väl lätt inses, att denna fritid, genom eftermiddagsöppethållande, blir tvärtom mindre. Om man däremot möjliggör öppethållande till kl. 11 f. m., så blir detta under eftermiddagen ej behövt.

De tider, som sedan många år under sön- och helgdagar varit vanliga och i alla avseenden lämpliga för öppethållande av dylika affärer, åtminstone i Norrland, hava varit mellan klockan 8 och 11 f. m.

Det återopade lagrummet antogs i andra kammaren med den knappa majoriteten av 89 röster mot 83, vilka tillföllo det av mig gjorda ändringsyrkandet.

Det kan i detta sammanhang påpekas, att det finnes platser, varest vederbörande under de tre månader lagen varit gällande nödgats ha överseende med tillämpningen av omskrivna bestämmelser för att möjliggöra distribution av mjölk även under sön- och helgdagar. Något öppethållande under eftermiddagen anses ej ens böra ifrågakomma, vad beträffar mejerifaffärer. Vad beträffar övriga i § 3 nämnda affärer, kan däremot öppet-hållande å eftermiddagen i vissa fall vara behövt.

Som förut framhållits, behöves ej något öppethållande av mjölkaffärer å de flesta platser i Norrland förr än kl. 8 f. m., men som öppnande redan kl. 7 f. m. för andra orter och förhållanden kan vara lämpligt, skall jag endast yrka, att tiden för öppethållandet utsträcket till kl. 11 f. m.»

Utskottet.

Såsom motionären erinrat framfördes det av honom nu gjorda ändringsförslaget i riksdagen vid behandlingen av ifrågavarande lag, dock icke

motionsvis utan allenast i form av yrkande vid föredragningen i andra kammaren av utskottets utlåtande över nämnda lagförslag. Vid ifrågavarande tillfälle uttalades av en ledamot i kammaren, som yrkade avslag å motionärens förslag, att den omständigheten, att förslaget framkommit så sent gjorde det mycket svårt att skänka detsamma det beaktande, som det möjligen kunde förtjäna. Icke desto mindre samlade yrkandet vid voteringen 83 röster mot 89, som tillföllo utskottsförslaget, innefattande den nuvarande lagtexten.

Utskottet finner att vad motionären anfört därom, att mjölkbutikernas stängning redan klockan 10 f. m. å sön- och helgdagar medför avsevärda olägenheter särskilt i Norrlands städer och industrisamhällen, väl motiverar en lagändring. Då emellertid å åtskilliga andra orter ett öppethållande av dylika butiker endast till klockan 10 f. m. icke torde medföra någon olägenhet av utav motionären omförmäld eller annan art, anser utskottet det icke vara lämpligt att på sätt motionären föreslagit genom ändring av 2 § i lagen medgiva öppethållande till klockan 11 f. m. i hela riket. Utskottet finner det däremot böra anförtras åt de beslutande myndigheterna i vederbörande kommuner att avgöra, huruvida butiker av angivet slag å sön- och helgdagar få hållas öppna mellan klockan 10 och 11 f. m. I sådant syfte föreslår utskottet ändring av 3 § tredje stycket innefattande, att medgivande till försäljning, varom i 2 § andra stycket sägs, må kunna lämnas jämväl för nu angivna tid. Nämnda lagändring skulle visserligen medföra befogenhet för vederbörande kommunala myndigheter att under ifrågavarande tid tillåta försäljning av även andra mejeriprodukter samt ägg, margarin, bageri- och konditorivaror ävensom färsk frukt och levande blommor, men berättigade anmärkningar mot utskottets ifrågavarande förslag torde likväl icke kunna framställas, enär försäljning av samtliga omnämnda varor eljest i 2 och 3 §§ av förevarande lag regleras likformigt och det givetvis tillkommer vederbörande kommunala myndigheter att inom bestämda tidsgränser lämna medgivanden till öppethållande för försäljning av olika av lagen angivna varor i den utsträckning, vartill de lokala förhållandena kunna ge anledning.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande motion
mätte för sin del antaga följande

Lag

*om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 30 maj 1919
om begränsning av tiden för idkande av handel och
viss annan rörelse.*

Härigenom förordnas, att 3 § i lagen den 30 maj 1919 om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse skall erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

I den mån — — — — — stadgat.
Beträffande — — — — — fyra timmar.

Såvitt angår sön- eller helgdag — — — — —
sägs, *mellan klockan 10 och klockan 11 förmiddagen*
samt under högst två timmar å tid efter klockan 1
eftermiddagen — — — — — högmässogudstjänst.

Stockholm den 9 mars 1920.

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL von SNEIDERN.